

LIITE 1: Perustelumuistio -

Helsinki Education Hub -hankkeen rahoitus innovaatorahaston varoilla (HEL 2023-010618)

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 12.2.2024

Tässä perustelumuistiossa on innovaatorahastolle jätetyn hakemuksen kuvaus hankkeesta sekä yhteenveto arvioinnin tuloksista.

Helsingin yliopisto (Kasvatustieteellinen tiedekunta & Innovaatioekosysteemit): Helsinki Education Hub – koulutus- ja oppimistoimialan innovaatio- ja osaamiskeskus

Toteutusaika:	1/2024–12/2026	
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Elinkeino-osasto	
Yhteistyötahot muualla:	Edtech Finland ry, Education Finland-ohjelma, EmpowerED, Pedagogit Bisneksessä, Fiban, Sparkmind VC, Oppiva Invest, Vaikuttavuussäätiö, Entrepreneurship Society, Business Helsinki Accelerator ja xEdu oy.	
Kokonaiskustannukset:	1 780 350 €	

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €*)	Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2026	296 825	296 825	296 825	296 825

Myönnetty rahoitus elinkeinojaosto 18.12.2023 § 38	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €*)		
2024	296 825	296 825		
2025	296 825	296 825		
Yhteensä	593 650	593 650		

Hankkeen kuvaus

Hankkeessa kehitetään Helsinki Education Hubista koulutus- ja oppimistoimialan tutkimusta hyödyntävä innovaatio- ja osaamiskeskus. Hanke vahvistaa Helsingin yliopiston ja Helsingin kaupungin roolia alan ajatusjohtajana, uudistajana ja innovatiivisten ratkaisujen kehittäjänä. Hankkeessa edistetään oppimiseen ja oppimisteknologiaan liittyvän tutkimustiedon hyödyntämistä uusien oppimista tukevien ratkaisujen synnyssä ja kehittämisessä. Hanke luo ja edistää uudenlaista yhteistyötä ja tiedonvaihtoa koulumaailman ja Helsingin yliopiston tutkijoiden sekä startup-yritysten ja vakiintuneiden yritysten välillä. Hankkeessa kehitetään Helsinki Education Hubin hautomoa ja lisätään siihen tutkimukseen pohjautuvaa asiantuntijuutta tukemaan hautomotiimien kehittämien tuotteiden ja palveluiden pedagogista kulmaa. Hankkeessa vahvistetaan opiskelijoiden ja tutkijoiden innovaatio- ja

yrittäjyyskyvykkyyttä sekä opettajien innovaatio-osaamista. Lisäksi vahvistetaan ensimmäisen kolmen vuoden hankekauden aikana syntyneitä ekosysteemiä.

Hyödyntämällä uusinta tutkimusta ja pedagogista asiantuntemusta, tämä hanke pyrkii vauhdittamaan innovaatioita, lisäämään opettajaopiskelijoiden ja työssä olevien opettajien digitaalisten oppimiskäytäntöjen osaamista ja hyödyntämistä omassa opetuksessa ja koulun kehittämisessä. Hanke pyrkii myös edistämään digitaalisten oppimiskäytäntöjen toimivuuden ja vaikuttavuuden tutkimista. Hanke tuo yhteen ja vahvistaa kasvatustieteiden tiedekunnan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja alkuvaiheen vakiintuneet yritykset. Hanke luo edellytyksiä uusien tutkimus-, kehitys- ja innovaatiolähtöisten ratkaisujen syntymiselle vahvasti kasvavalle oppimisteknologian alalle. Kehittämällä tutkimuksen, koulumaailman ja yritysten yhteistä innovaatioympäristöä luodaan opetukseen ja oppimiseen liittyvien haasteiden ratkaisuja, edistetään yrittäjyyttä ja Helsingin kilpailukykyä sekä rakennetaan tärkeää vuoropuhelua ja yhteistyötä toimijoiden välille.

Päätöksen perustelut

Rahaston sääntöjen ja periaatteiden sekä kaupunkistrategian mukaisuus:

Hanke edistää ja vahvistaa kaupungin elinkeino- ja osaamisperustaa yhdistämällä kaupungin ja Helsingin yliopiston toimijat aiempaa vahvemmin yhteen kokonaan uudenlaisen yhteistyön ympärille.

Hanke täyttää innovaatorahaston perusedellytykset hyvin. Helsingin yliopisto ottaa vastuun toiminnasta hallinnollisesti, mikä on luontevaa nyt päättyvän aiemman Helsingin Education Hub-hankkeen toimintojen siirtyessä kokonaan HY:n kampukselle Siltavuorenpenkereelle.

Hanke tukee kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstön osaamisen kehittämistä uusien teknologioiden ja yhteiskehittämisen osalta. Hanke kiinnittyy vahvasti kaupunkistrategian tavoitteeseen henkilöstön veto- ja pitovoimasta: yhteistyö yliopiston kanssa ja tutkimuspohjainen kehittäminen on henkilöstöä houkutteleva tekijä. Hanke edistää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan roolia uusien tutkimusperustaisten oppimisen ja oppimisteknologioiden ratkaisujen synnyttäjänä. Hanke on osaltaan vahvistamassa kaupungin asemaa innovaatio- ja ajatusjohtajana kasvavalla EdTech-alalla. Suomi on pieni markkina-alue, mutta koulutuksen saralla mm. Pisa-menestyksensä myötä mielenkiintoinen ja kokoansa suurempi vaikuttaja.

Elinkeinoperustan ja sitä tukevan osaamisperustan luominen:

Hankkeella on uskottava suunnitelma sille, että se toimintansa kautta luo uutta elinkeinoperustaa sekä elinkeinoperustaa tukevaa osaamisperustaa edistäessään erityisesti uusimman akateemisen tutkimuksen hyödyntämistä uusien innovaatioiden synnyttämisessä ja validoinnissa.

Kehitettyjä toimintamalleja jalkautetaan hankkeessa osaksi laajempaa ekosysteemiä ja tutkimuksen roolia osana toimintaa kasvatetaan. Helsingin yliopisto tarjoaa sekä mahdollistaa uusien kokeilujen ja tuotteiden tieteellisen validoinnin tutkimusosaamisensa kautta. Hanke edustaa EdTech-alan ajankohtaista uusinta kansainvälistä kehityssuuntaa, jossa alan innovaatioille haetaan aiempaa vahvempaa tieteellistä pohjaa ja validointia.

Hautomotoiminta opetussektorilla mahdollistaa ja edistää uusia markkinaehtoisia liiketoimintamalleja ja uusien yritysten syntymistä. Hankkeella on välillinen vaikutus työpaikkojen ja verotulojen näkökulmasta uusien syntyneiden yritysten osalta. Uutta osaamista syntyy yhteistyön kautta, jossa tuodaan KASKO ja yliopiston kasvatustieteellinen yhteen elinkeino-osaston asiantuntemuksen tukemana.

Erityinen lisäarvo asukkaille ja palvelujen kehittämisessä / ilmasto- ja kestävyystavoitteissa:

Hankkeessa kehitettävät ja tieteellisesti validoitavat uudet digitaaliset oppimiskäytännöt ja -työkalut kehittyvät paremmin käyttäjätarpeita vastaaviksi, markkinoille ja Helsingin kouluihin sekä oppilaitoksiin saadaan parempia oppimiskäytännöjä. Hankkeeseen osallistuvat opettajat ja oppilaat saavat uutta tietoa ja pääsevät vaikuttamaan opetusalan yritysten tuotekehitykseen. Näin ollen hankkeen uusi toimintamalli tuo hyötyä kaupunkilaisille, etenkin yrittäjille, oppilaille ja opettajille. Hanke edistää kestävästä kasvusta ja oppimisesta, mikä lisää hyvinvointia.

Vaikuttavuuspotentiaali:

Kaupungin näkökulmasta hankkeessa rakennettava yhteistyö yliopiston kanssa edesauttaa laadukkaampien ratkaisujen syntymisen opetus- ja koulutusalaan heidän tarjoaman validointiosaamisen ansiosta. Hankkeen keskeinen vaikuttavuuspotentiaali syntyy sen kautta, että hankkeen toimenpiteet integroidaan osaksi KASKO:n ja yliopiston välistä yhteistyötä. Hanke synnyttää uutta yhteistä toimintaa, jonka välilliset vaikutukset voivat olla hankehakemuksessa tunnustettua moninaisempia. Jatkuvuuden näkökulmasta hanke on perusteltu, koska sen kautta jalkautetaan aiemmassa HEH-hankkeessa hyväksi tunnustetut toimintamallit pysyväksi toiminnaksi. Mikäli hanke onnistuu tavoitteissaan, sillä on suuri potentiaali mahdollistaa uusien, erityisesti tutkimus-, kehitys- ja innovaatiolähtöisten ratkaisujen syntymistä.

Hanke on loogista jatkoa päättyville HEH-hankkeelle, jonka vaikuttavuusraportissa ehdotetaan vahvempaa korkeakoulu-yhteistyötä sekä tutkimustiedon lisäämistä ja soveltamista. Uusi hanke kehittää toimintaa tämän mukaisesti ja vetovastuu siirtyy Helsingin yliopistolle. Hankkeen toimenpiteet parantavat myös HY:llä opettajaksi opiskelevien innovaatio- ja yritystoimintaosaamista.

Toteutettavuus ja muut arviointikriteerit ja huomiot:

Hankkeen omavaraisuus on riittävällä tasolla ja rahaston sääntöjen mukainen (Yht. 50%, jakautuma: HY 50%, ELO 30%, KASKO 20%).

Hakijoilla on syvällistä ymmärrystä toimintaympäristöstä, johon hanke on suunniteltu. Hanketta ovat olleet valmistelemissa oleelliset ja uskottavat toimijat, jotka tuntevat yliopiston ja kaupungin toiminnan ja ymmärtävät myös hautomotoiminnan ja kokeilualusta-toiminnan, joiden varaan hakemus nojaan.

Kehittäjäopettajien sitouttaminen yliopiston kanssa tehtävään yhteistyöhön ja uusien menetelmien implementointiin vaatii kuitenkin aiemman toimintamallin hiomista ja jatkokehittämistä. Jotta tämä potentiaali saadaan hyödynnettyä, pitää kehittäjäopettajat yhdistää määrätietoisesti yliopistotoimijoiden kanssa. Hankkeen täysimääräisen toteutumisen riskiksi voidaan jossain määrin nähdä keskeisten työntekijöiden vaihtuvuus, joka toteutuessaan vaikeuttaa toteutusta.

Hankkeen tavoitteena on synnyttää ja rakentaa aidosti uudenlaista tekemistä ja yhteistyötä kaikkien hankkeen kolmen osapuolien näkökulmasta. Hankkeeseen sisältyy suurta potentiaalia mutta myös haasteet täytyy tunnustaa. Haasteena hankkeessa on sen eri osioiden kytkeytyminen toisiinsa ja aidon yhteistyön rakentuminen ja toteutuminen yliopiston ja KASKO:n opettajien, sekä toisaalta edellisten ja hankkeen hautomotoiminnan sekä sen ulkopuolisten yritysten/tiimien välillä. Erityisesti kasvuyritysten tuominen kampukselle ja kasvatustieteelliseen tiedekuntaan on uutta, valmiita toimintamalleja ei ole olemassa joten yhteistyö(malli)n rakentaminen ja fasilitoiminen on välttämätöntä, jotta hankkeen tavoitteet toteutuvat.

Yliopiston opiskelijoiden sitominen hankkeen toimintaan vahvistaa kotimaisten innovaatioiden syntymistä ja luo tietoutta vaihtoehtoisista urapoluista sekä myös yrittäjyydestä. Tällä hetkellä

esimerkiksi opettajaksi opiskelevien näkymät vaihtoehtoisille urapoluille ovat varsin sumeat. Hanke voi parhaimmillaan kasvattaa KASKO:n kiinnostavuutta alan opiskelijoiden keskuudessa näyttäytymällä innovatiivisena ja houkuttelevana työnantajana.

Hankkeen sisältämä hautomotoiminta täydentää hyvin Helsinki Incubators-ohjelman hautomojen tarjontaa. On kuitenkin tärkeää tarkentaa heti hankkeen alussa, millä tavoin HEH linkittyy erityisesti keskustakampuksen esihautomo-ohjelma (Särö/Fracture) ja hautomo-ohjelmaan (Tremor), jotka ovat teemoiltaan opetussektoria laajemmat, mutta joihin pyritään houkutella osin samoja kohderyhmiä. Käynnissä olevan HEVi-ohjelman rahoittama JAVIST-hanke, jossa elinkeino-osasto on mukana, on myös tärkeä palanen yhdistämään HEH:n hautomoiden tiimien kokeiluja koulumaailmassa.

Hakemuksen mittareita ja toimenpiteitä on syytä täsmentää hankkeen ohjausryhmälle ensimmäisen vuoden aikana. Samalla tulee tarkentaa työnjakoa hankkeen sisällä huomioiden laajat henkilöresurssit, jotka toimintaan on sidottu.

Yhteenveto:

Helsingin yliopiston (HY) vetovastuu perustelee hanketta aiemman HEH-hankkeen loogisena jatkona ja seuraavana kehitysaskelena toiminnassa. Hanke noudattaa päättyvän HEH-hankkeen vaikuttavuusraportin ehdotuksia vahvemmassa korkeakouluysteistyöstä, tutkimustiedon lisäämisestä sekä tutkimuksen soveltamisesta uusien ratkaisujen kehittämisessä. Vastaavasti hanke toteuttaa myös HY:n keskustakampuksen innovaatiotoimintaa kartoittavan vuoden 2023 esiselvityksen suosituksia ja nivoutuu näin elinkeino-osaston tavoitteisiin.

Helsingin yliopiston keskustakampuksella tunnistettu suuri hyödyntämätön innovaatiopotentiaali. Hankkeen avulla voidaan käynnistää kasvatustieteellisessä tiedekunnassa ensimmäinen temaattinen innovaatioalusta keskustakampuksella ja innostaa muita tiedekuntia tekemään vastaavaa, kuten on käynyt esim. Viikin kampuksella aiemmin.

Hankkeen ohjausryhmän tulee hyväksyä tarkennettu toimenpidesuunnitelma ensimmäiselle vuodelle, jossa esitetään konkreettisemmat toimenpiteet hankkeen ajalle. On myös varmistettava, että hankkeen hautomopalvelu kytkeytyy saumattomasti ja resurssitehokkaasti Helsinki Incubators –kokonaisuuteen eikä synny päällekkäistä tai kilpailevaa toimintaa.

Hankkeen rahoituksella ei voida kehittää (täydennys)koulutuksia, jotka olisivat myöhemmin esim. kaupungille maksullisia.